

บทคัดย่อ

เรื่อง : แนวทางการสนับสนุนระบบสื่อสารในการกิจบรรเทาสาธารณภัยของ กองทัพไทย

โดย : พันเอก เรืองศักดิ์ เนตรผาบ

สาขาวิชา : ยุทธศาสตร์ทหาร และการปฏิบัติการร่วม/ผสม

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย :

พันเอก

(คมศักดิ์ เจียมวัฒนาเลิศ)

สิงหาคม ๒๕๖๓

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการสนับสนุนระบบสื่อสารในการกิจบรรเทาสาธารณภัยของ กองทัพไทย ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภารกิจของ กรมการสื่อสารทหาร กองบัญชาการกองทัพไทย ในการสนับสนุนระบบสื่อสาร ตามแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทย ๒๕๖๐ โดยศึกษาแนวความคิด ในการปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำหรือปรับปรุงคู่มือและระเบียบปฏิบัติประจำ พัฒนาเครื่องมือ และ กำลังพลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพไทย ด้านสื่อสารร่วม ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบวิจัยเอกสาร การศึกษาวิจัยประกอบ การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยการรวบรวม การค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งเอกสารทางวิชาการ แนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปฏิบัติงาน ด้านการสื่อสาร ของกรมการสื่อสารทหาร ทั้งในระดับนโยบาย และระดับบริหาร ซึ่งได้นำข้อมูลทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ และกำหนดเป็นแนวทางการสนับสนุนระบบสื่อสารในการกิจบรรเทาสาธารณภัย ของ กองทัพไทย ต่อไป

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าภารกิจของ กรมการสื่อสารทหาร/ฝ่ายสื่อสาร ศูนย์บรรเทา สาธารณภัยกองทัพไทย ในการสนับสนุนระบบสื่อสาร ตามแผนบรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทย ๒๕๖๐ คือดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายจาก ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพไทย ไปยัง กองบัญชาการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกลาโหม ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยเหล่าทัพ

ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองบัญชาการกองทัพอากาศ และศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศส่วนหน้า ด้วยระบบโทรคมนาคมทหาร เป็นเครือข่ายหลัก ใช้เครือข่ายของเหล่าทัพเป็นระบบรอง เสริมด้วยเครือข่ายของภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ โดยในสถานการณ์ปกติ และในสาธารณภัยมีความรุนแรงในระดับ ๑ และ ๒ ขึ้นการติดตามสถานการณ์ของ ศูนย์บัญชาการทางทหาร เป็นการเตรียมความพร้อมด้านบริหารจัดการ กำลังพล เครื่องมือ ยุทโธปกรณ์ คลื่นความถี่วิทยุ รวบรวมฐานข้อมูลการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำพัฒนาปรับปรุง ตรวจสอบและประเมินความครบถ้วนสมบูรณ์ของระเบียบประจำ คู่มือการปฏิบัติงาน หลักนิยม และคำแนะนำปฏิบัติการสื่อสาร การบริหารจัดการองค์ความรู้ จัดการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงาน ทั้งเจ้าหน้าที่เทคนิค และผู้ใช้งาน จัดกำลังพลและยุทโธปกรณ์ เข้าร่วมการฝึกที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศ พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างการจัด การกิจ และรูปแบบการปฏิบัติงาน ระบบงาน มาตรฐาน การปฏิบัติการร่วม และการปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ๆให้เป็นประโยชน์ รวมทั้งรูปแบบการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เช่น โดรน, AI, IoT, ห้อง NOC และระบบ Call Center เป็นต้น เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยมีความรุนแรงในระดับ ๓ และ ๔ ดำเนินการดำรงสภาพการเชื่อมโยง เครือข่ายที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง จัดตั้งศูนย์การสื่อสาร ให้กับศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกลาโหม และสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างพลเรือนกับทหาร หรือศูนย์ประสานงานนานาชาติ เมื่อได้รับการประสาน/สั่งการ รวมทั้งสนับสนุนการจัดตั้ง ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพอากาศส่วนหน้า โดยแนวทางการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านสื่อสารร่วม ควรปรับปรุงในบทที่ ๕ การสื่อสารเพื่อสนับสนุนผู้บังคับบัญชาและการปฏิบัติการอื่น ๆ โดยรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนระบบสื่อสารในภารกิจบรรเทาสาธารณภัยไว้ในผนวก และให้ความสำคัญกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงให้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ เช่น กรมยุทธการทหาร กรมกิจการพลเรือนทหาร หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพิ่มรายละเอียดแนวทางการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในการปฏิบัติเมื่อเกิดโรคระบาดอุบัติใหม่ โดยใช้บทเรียนจากสถานการณ์ระบาดของ COVID-19 เป็นแนวทาง ตลอดจนนำการประเมินผลการนำหลักนิยมไปใช้ในการปฏิบัติ และการฝึกไปพัฒนาปรับปรุง หลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านสื่อสารร่วม ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานต่อไป

อย่างไรก็ตาม แนวทางการสนับสนุนระบบสื่อสารในภารกิจบรรเทาสาธารณภัยของ กองทัพอากาศ และการพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการร่วมกองทัพอากาศ ด้านสื่อสารร่วม จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงรายละเอียดให้มีความสมบูรณ์อีกมาก โดยให้มีการบูรณาการ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมพิจารณา จากนั้นนำไปทดสอบในการฝึก และใช้ปฏิบัติงานร่วม สำหรับ ใช้เป็นแนวทาง และมาตรฐานในการปฏิบัติงานร่วมกันในอนาคตต่อไป